

Foreningen Danmark-Letland

nr. 2 Juni 2008 16. årgang

ISSN 1901-5720

*Læs i dette nummer:
Om den Baltiske Bølge*

Indhold

Foreningen....	3
Foreningen Danmark-Letland, Bestyrelsen	4
Nyttige adresser	5
Sommermøde	6
Generalforsamlingsreferat	8
Årsberetning 2007-2008	10
Bachelorgrad	19
The Baltic Times	22
Rites 10 års jubilæum	26
Årsmøde på Rite Højskole	28
Østersø-NGO-Forum 2008	30
Fra et hjørne af NGO-forum	34
Statsborgerskabskampagner	39
Gay Pride / No Pride	41
Til turister: Riga og Jurmala	45
Book et sangkor!	48
Sommerfest	49
Anders Fogh i Letland	51
Dansk kunst i Letland	52
Lær Lettisk	54
KALENDER	55

Forsidefoto af Albert Caspari

Deadline for næste nummer er 1. september

Foreningen....

Foreningen Danmark-Letlands medlemsblad udsendes til alle medlemmer.

Indlæg og udklip er meget velkomne og sendes til redaktør Lis Nielsen (lis.hazel.nielsen@skolekom.dk). Vi kan ikke love at bringe alle indlæg, ligesom vi forbeholder os ret til at redigere i det indsendte.

Foreningen Danmark-Letland er stiftet i august 1992 i København af en kreds af private personer med interesse for Letland.

Formålet med foreningen er:

På alle måder at styrke og udvikle venskab mellem det lettiske og danske folk, samt oplyse om Letland.

Som medlem af foreningen kan optages enkeltpersoner, husstande, foreninger, virksomheder, kommuner, menigheder, organisationer mv. med interesse for dansk-lettiske relationer.

Foreningen er landsdækkende. De fleste arrangementer finder sted i Københavnsområdet, men der opfordres til lokalt arbejde også andre steder i landet. Hos Fremad Rejser, Vesterbrogade 37, 1620 København V tlf.: 33 22 04 04, får medlemmer af Foreningen Danmark-Letland rabat på rejser til Letland.

Indmeldelse i Foreningen Danmark-Letland sker ved henvendelse/indbetaling til kasserer Anne Fraxinus.

Foreningens girokonto er: 07 736 54.

Årskontingent:

Enkeltpersoner	225 kr
Husstande	325 kr
Unge under 26 og pensionister	150 kr
Organisationer m.m.	525 kr

Foreningen Danmark-Letland,

Bestyrelsen

	Kirsten Gjaldbæk Kongstedvej 12 2700 Brønshøj Formand	tlf./fax 3871 1825 kirsten.gjaldbaek @get2net.dk
	Jytte Nørgaard Helio Helleruplund Allé 4 2900 Hellerup Næstformand	tlf. 3962 2922 fax: 3962 2912 jytte@helio.dk
	Anne Fraxinus Kildebækvej 34 3660 Stenløse Kasserer	tlf. 4717 0194 agf@mail.dk
	Lis Nielsen Rosenlundsvej 8 3650 Ølstykke Redaktør	tlf:4710 0295 lis.hazel.nielsen @skolekom.dk
	Jens Helt Hansen Skovbakkevej 120 3300 Frederiksværk	tlf. 4772 0297 helt@webspeed.dk
	Anita Vizina Nielsen Lyngborghave 32 2.TV 3460 Birkerød	tlf 4031 4959 jvizinanielsen @webspeed.dk
	Helge Andersen Humlemarksvej 17 2605 Brøndby Suppleant	tlf. 4345 7076 heogin@mail.tele.dk
	Anne Mette Johannsen Nørgaardsvej 25 2800 Lyngby Suppleant	tlf. 4588 8765 amj2002@ofir.dk

Nyttige adresser

Letlands Ambassade i Danmark,

Rosbæksvej 17, 2100 København Ø
tlf. 3927 6000, Fax. 3927 6173,
embassy.denmark@mfa.gov.lv
Ambassadør: Mr. Andris Razans
1. sekretær: Andrejs Grinasko
3. sekretær og konsul: Raivo Klotins,
consulate.denmark@mfa.gov.lv
Udenrigsministeriets hjemmeside: www.mfa.gov.lv
House Manager: Zintis Cepurnieks

Den Danske Ambassade i Letland,

Pils iela 11, Lv-1863 Riga, Latvia
Tlf. +371 6722 6210, Fax +371 67 820 234,
rixamb@um.dk, www.ambriga.um.dk/da
Ambassadør: Arnold de Fine Skibsted
Ambassaderåd Carl Balle Petersen
carpet@um.dk

Det Danske Kulturinstitut i Riga,

Marijas iela 13, K.3, LV-1050 Riga, Latvia
Tlf. +371 67 289 994,
dki@dki.lv, www.dki.lv
Leder: Simon Drewsen Holmberg.

Det Danske Kulturinstitut i København

Vartov, Farvergade 27 L, 2. sal, 1463 Kbh K

Foreningens hjemmeside: www.danmark-letland.dk

Webmaster: Lars Egelund Henriksen
Kode til at se seneste nummer af bladet: vairalat

Sommermøde

Sommermøde på Letlands ambassade

Ambassadør Andris Razans om situationen i Letland

Fredag 23. maj var medlemmerne i Foreningen Danmark-Letland inviteret til sommermøde hos Ambassadør Andris Razans og fru Gunta Razans. Der kom ca. 25 medlemmer og sammen med en hel del af det lettiske ambassadepersonale fik vi en meget informativ og hyggelig sommerfest.

Ambassadørparret bød velkommen, og efter de første forfriskninger samledes vi i den ene af stuerne og så først en ny lille film om de mange klassiske træbygninger i

Riga, sat lidt op mod alle de nye arkitektoniske frembringelser.

Derefter holdt ambassadøren et udførligt oplæg om situationen nu i Letland og om ambassadens prioriteter.

Disse er nu for det første at bringe interesserede fra Letland og Danmark indenfor nye måder for energiudvinding og regulering af forbrug sammen, så der kan ske ideudvekslinger, og for det andet at fremme udveksling af erfaringer inden for uddannelsesområder, især voksenuddannelsen.

I løbet af spørgerunden kom man også ind på de store bevægelser, der er indenfor arbejdsstyrkerne, f.eks. lettiske håndværkere i Vesteuropa og danske ejere af gårde i Letland. Ambassadøren så ikke denne frie bevægelighed som noget negativt, hovedsagen er, at folk er i arbejde til en rimelig løn, og at produktionen af mad og andre produkter i Letland ikke går i stå.

Som afslutning på denne del af aftenen fik vi til foreningen foræret en ny udgivelse af Letlands nationalepos:

A.Pumpurs: Bjørnedræberen, i en kommenteret engelsk oversættelse.

Derefter var der dejlig buffet med smørrebrød og tid til at få talt med hinanden, både med andre medlemmer og med Ambassadens folk.

Mange tak for en hyggelig og informativ aften.

Kirsten Gjaldbæk

Generalforsamlingsreferat

Generalforsamlingen blev afholdt i "Kulturhuset Kilden"
Brøndbyøster Torsdag den 24. april kl. 19.00

Dagsorden

1. **Valg af dirigent**
Dora Bentsen blev valgt
2. **Formandens beretning**
Kirsten Gjaldbæk indledte mødet med at mindes et af foreningens afdøde medlemmer Arvid Hemmingsen. Derefter sagde hun tak til bestyrelsesmedlemmerne og suppleanterne for deres arbejde. Så fortalte hun om foreningens netværk og aktiviteter i årets løb som hun levendegjorde ved at vise billeder fra aktiviteterne.
3. **Regnskab**
Anne Fraxinus fremlagde regnskab, som blev godkendt.
4. **Forslag fra bestyrelsen**
Ingen forslag
5. **Forslag fra medlemmer**
Ingen forslag
6. **Fastsættelse af kontingent**
Bestyrelsen foreslår en kontingentforhøjelse på 25 kr. på alle kontingentbeløb. Forslaget vedtaget.
7. **Valg af medlemmer til bestyrelsen**
På valg var Jytte Helio, Jens Helt Hansen og Lis Nielsen. De blev genvalgt

8. **Valg af 2 suppleanter til bestyrelsen**
På valg var Helge Andersen og Anne Mette Johannsen. De blev genvalgt

9. **Valg af revisor**
Thomas Wedeby
Valg af revisorsuppleant
Anita Rand Jørgensen
De blev begge valgt

10. **Evt.**

Jes Dahl reklamerede for et ungdomskor Makoni fra Letland som ville komme sidst i juli. Spurgte efter arrangementer.

Kirsten fortalte, at der ville blive sendt indbydelse fra Ambassaden til et sommermøde den 23. maj om eftermiddagen og bad os alle møde op.

Der var en kunstudstilling i Galleri lejre af Inara Petruska fra den 3. maj.

Mødet sluttede med at Helge Andersen takkede og roste formanden for det store arbejde med at sortere ud i, hvad bestyrelsen skulle arbejde med.

Derefter sang vi danske sange, fordi det var sangens år. Og Anda spillede på guitar og sang lettiske sange og fik også gang i fællessangen.

Senere viste Niels Bendix Knudsen billeder og fortalte fra Rite Højskole.

Aftenen sluttede med lettisk sang som Anda selv havde komponeret.

Alt i alt en god og hyggelig aften.

Mødet sluttede 9.30

LN

Bestyrelsen konstituerede sig senere, ingen ændringer.

Årsberetning 2007-2008

aflagt ved generalforsamlingen 24.april 2008
af Kirsten Gjaldbæk

Jeg vil begynde med at mindes vores medlem Arvid Henningsen.

Beretning

Foreningen har i det forløbne år været involveret i en del forskellige aktiviteter, som jeg vil vende tilbage til om lidt.

Jeg vil allerførst udtrykke en stor tak for bestyrelsens engagement i foreningsarbejdet.

Det er dejligt, at vi har direkte kontakt til arbejdet omkring Rite Højskole, og at vi har en lettisksprogkyndig med ved bestyrelsesbordet. Samtidig giver bestyrelsesmedlemmernes forskellige interesseområder også gode impulser til arbejdet.

Den humanitære hjælp har været en stor del af foreningens historie, og vi er da heller ikke gået væk fra at tænke humanitært. Som det vil ses i bladet, er vi stadig opmærksomme på støtteområder og oplyser gerne om disse og om kontaktpersoner til dem.

Fra begyndelsen af har den kulturelle dimension også været vigtigt, og i året 2008, som EU har udnævnt til året for interkulturel dialog, er det vigtigt at gøre sig klart, at det jo faktisk er det vi bedriver!

Medlemmerne

Det er glædeligt, at der stadig kommer medlemmer til generalforsamlingen her i København, selvom medlemskaren er spredt ud over hele landet, men vi ville ønske os endnu flere, så der kunne komme flere meninger om foreningens arbejde til udtryk ved denne lejlighed.

Vi har modtaget følgende vedr. kontingent 2008:

24 pensionister a 125 kr.
1 studerende a 125 kr.
18 enkeltpersoner a 200 kr.
9 husstande a 300 kr.

I alt 56 har betalt.
3 er kontingent frie
41 er i restance
Vi er 100 medlemskaber, hvis altså alle får betalt.

Sidste år i april havde vi 99 medlemsskaber, men dengang havde vi ikke så mange i restance, som vi har nu. Hvis man ikke betaler inden for en rimelig tid, sletter vi jo af medlemslisten, så vi ikke ødsler med penge til trykning og forsendelse af blade til ikke-betalende! Hvis foreningen og medlemstallet skal bestå, må vi gøre lidt mere for at hverve nye medlemmer, det ville være meget dejligt med yngre medlemmer og nye kræfter, vi har brug for ideer og måske også nye vinkler på samarbejdet.

Bladet

Lis Nielsen udfylder heldigvis fortsat dette vigtige job, og det skal hun have mange tak for. Lis har formået at præge bladet på en vældig positiv måde, så der kommer mange aspekter med og forskellige vinkler på emnet: Letland. Jens Helt Hansen gør et stort arbejde med at udvælge og oversætte informationerne fra The Baltic Times, mens Helge Andersen sørger for at bladet bliver sendt ud. Vi afprøver nu en forsendelse uden kuverter, så det sparer Helge for en del af arbejdet ved udsendelsen. Det er ikke billigere i porto, så derfor har vi da også overvejet, om man kunne nøjes med at sende bladet via e-mail?? Hvis nogle medlemmer er interesseret i blot at

modtage en mail med bladet, eller bare at læse det på vores hjemmeside, ja så hører vi gerne fra vedkommende.

Ind i mellem vælger vi at gengive forskellige tekster på engelsk eller svensk, og da vi endnu ikke har fået protester mod dette, fortsætter vi, idet vi ikke kan overkomme at oversætte alt, hvad vi finder af interessant stof.

Mailingliste og hjemmeside

Vores medlemskontakt har desuden to andre sider : Anne Fraxinus står for en mailingliste, hvor hun til de e-mailadresser, hun har fået af medlemmer, videresender aktuelle oplysninger om arrangementer. Det er vigtigt, at man sørger for at melde evt. mailændringer til Anne. Vi får stadig, ofte ret sent, meddelelser om interessante arrangementer, som vi gerne vil videresende, men hvor en udsendelse med bladet ville komme alt for sent. Jeg kan virkelig kun opfordre til, at man bruger denne ”tjeneste”, et af de sidste eksempler på nytten var, da der var en europæisk filmuge i Grandbiografen, og vi modtog en mail om, at der var en lettisk film, og at vore medlemmer kunne få rabat på billetprisen! Men hvordan får vi det kommunikeret ud sådan en uge før, det finder sted?? Ja, netop: via mailingliste og via den anden muligheder: vores hjemmeside. www.danmark-letland.dk

Vi er vores medlem Lars Henriksen meget taknemmelige for det arbejde, han har lagt i at få denne hjemmeside op at stå, redigeringen af den foregår i tæt samarbejde med Lis Nielsen. Hvis man har informationer eller oplysninger, der ønskes på hjemmesiden, kontaktes enten Lis Nielsen eller Kirsten Gjaldbæk.

Vi synes ikke, at de nyeste blade skal være tilgængelige for alle, for hvad får medlemmerne så for deres kontingent? Vi har nu valgt at lægge ældre numre til fri afbenyttelse og så lade de nyeste kun være tilgængelige for medlemmer (teknisk er det løst ved, at man som medlem

har et login, der bruges ved denne del af hjemmesiden). Vi prøver at få relevante oplysninger om møder og udstillinger lagt på hjemmesiden, så giv endelig besked til Kirsten eller Lis, hvis I har oplysninger, der kunne have interesse for andre.

Og brug hjemmesiden! Klik ind på den og se efter opdateringer ☺

Vores samarbejdspartnere

Vi har fortsat en vældig god kontakt til den lettiske Ambassade og bliver meget venligt modtaget af Ambassadør Andris Razans, både til større medlemsarrangementer og i forbindelse med forespørgsler eller andre aktiviteter

Vi har også et godt samarbejde med Det Danske Kulturinstitut, både i København og i Riga. Vi får tilsendt orientering om arrangementer fra Kulturinstituttet her i København, når de husker det og ikke altid i særlig god tid, men der kommer noget!

Lettisk-Dansk Forening i DK er en forholdsvis ny forening, som samler en del af de unge lettisk-danske familier, der har interesse i at deres børn holder kontakt med lettisk kultur. Vi har haft kontakt med bestyrelsen og regner fortsat med at udveksle informationer.

Vi er også medlem af KUKS, og får derigennem forskellige muligheder for kontakt med andre venskabsforeninger, og for at orientere om vores aktiviteter.

Vi kan nu mærke, at Foreningens navn optræder i telefonbøger og på Internettet, der kommer en jævn strøm af foreningshenvendelser fra diverse firmaer med tilbud om alt muligt, lige fra præmiepokaler til pengeserviceydelser, og forespørgsler om kontakter.

Vi er stadig med i DANFØ, den danske platform for Østersø-NGO-Forum. I 2008 afholdes dette Forum i Riga, og i 2009 i Danmark.

Den lettiske Nationaldag, hvor Nationalkomiteen holder højtidelighed på Vestre Kirkegård indgår nu også i vores program, vi var med til at invitere til kaffedrikning efter højtideligheden i 2007, for dem, som havde lyst, og agter at invitere igen i dette efterår.

Kirsten viste en Power-point-præsentation om-handlende årets aktiviteter:

Lad os begynde med Generalforsamlingen 2007, hvor Anita havde sørget for, at vi alle fik en stor kulturel oplevelse.

Allerede 1. Maj kunne vi fortsætte det kulturelle ved en koncert i Ambassadens have. Tak til Vallensbækkoret, fordi I sørgede for, at denne koncert blev til en så stor oplevelse.

I sommeren 2007 var jeg et par gange i Letland og besøgte mange af de mennesker, som var os behjælpelige ved vores tur året før. Desuden fik jeg taget en del billeder, som vi har kunnet bruge i bladet siden. På Talsi Kunstmuseum var der malerier, som har været i Bladet, og mens jeg var i Rite kørte vi også til det museum, der er i forfatteren Jaunsudrabins fødegård ved Nereta. Nogle af billederne derfra har kunnet illustrere de oversættelser af hans barndomserindringer, som Grinvalds har lavet til bladet. Tak for de oversættelser, Grinvalds!

Efter sommerferien deltog vi med en stand i Københavns Internationale Dag på Peblinge Dosseringen. Vi havde

mange interesserede publikummer ved boden! Tak til Anne Mette og Anita, også for musikken, Anita. Vi var så glade for denne kontakt udadtil, at vi har tilmeldt os igen i år til International dag den 30. august.

Og ugen efter var der Sprogfestival i Grønlænderhuset. Ikke så stort et publikumstilløbs-stykke, men de, der kommer, er meget interesserede. Anda Zarane ydede et fint stykke kulturelt arbejde, Tak! Vi var sammen med Lettisk-Dansk Forening i boden.

Også dette arrangement har vi besluttet at deltage i igen i år, den 21. september.

Den 1. November havde vi i DANFØ-sammenhæng et større møde om demokratiudvikling og samarbejde i Østersøregionen. Fra Letland deltog Agnese Knabe fra et NGO-center, og vi var værter for hende, så hun også kunne nå her i København at få snakket med den lettiske ambassadør Razans her og med Nordisk Minister Råds generalsekretær om det kommende Østersø NGO-Forum.

Den 16. november holdt vi Baltisk Aften i Filipkirken! Anita havde sørget for, at der igen var besøg fra Limbazi med musik og dans, Ambassaden var medvirkende både m.h.t. til mad og drikke og Ambassadør Razans var hovedtaler. Bestyrelsesmedlemmerne havde været i køkkenerne og efter lettiske opskrifter kokkereret, så alle kunne blive mætte. Der var omkring 110-115 deltagere, så absolut rekorden på Østersøaftenerne i Filipkirken!

Den 12. december stod vi for julehygge en sen eftermiddag på ambassaden, for børn og voksne! Der blev fabrikeret meget flotte juledekorationer, trillet kulørt marzipan og lavet tegnekonkurrencer. Tak til Lis, Anne Mette og Anita for indsatsen! Ambassadørparret beværtede alle

med smørrebrød og drikkevarer.

Og så begynder vi at nærme os det ngo-forum, der skal holdes i maj i Riga. Jeg var til forberedelsesmøde lidt uden for Riga i februar.

8. april havde DANFØ indkaldt til møde i Vartov, både om NGO-Forum i år og om det der skal være i Danmark i 2009. Der var taler af bl.a. Direktøren for Baltic Development Forum Hans Brask og af Letlands ambassadør Andris Razans. Desuden blev de forskellige netværk præsenteret, hvor jeg er aktiv i Kulturnetværket.

Hermed slut på powerpointpræsentationen.

Vi har i foreningen i år også et projekt, der økonomisk støttes af det lettiske udenrigsministerium. Det handler om at få set på, hvilken interesse der er i Skandinavien for at lære lettisk sprog og hvad der gøres for at børn af blandede familier får sikret en regulær indlæring af det lettiske "modersmål" eller af og til er det jo også "fadersmål". Det er Anita, der står som primær person i projektet, men Lis og Kirsten har også været med på besøg hos de lørdagsskoler, der findes, både i Oslo, Stockholm og i Danmark.

Da vi var i Stockholm sidste weekend, benyttede Anita og Kirsten lejligheden til også at have et kort møde med Kerstin Aronsson fra Svensk-Lettiska Förening for gensidigt at orientere om vore foreningers virksomhed. Den svenske forening er meget lig vores i størrelse og holdninger, og de sender mange hilsener til vores generalforsamling.

Som det gerne skulle være fremgået af dette, er dette en forening, der arbejder på mange fronter og på mange for-

skellige måder.

Jeg mener, det stadig er en levende forening, at der stadig er brug for os i samarbejdet med Letland og i arbejdet i DK med at videreformidle erfaringer.

Ved mødet den 8. april talte direktør Brask meget om, at udviklingen i ngo-samarbejdet mellem lande vest og øst for Østersøen havde ændret sig hurtigt de sidste 17 år: Først var der den humanitære hjælp og demokratiudviklingen, hvor ngo'er var supervigtige, så kom den force-rede udvikling for at gøre de nye lande EU-parate, som i høj grad var en embedsmandsopgave. Men efter at disse lande nu er EU-medlemmer, er det tiden, hvor ligeværdigheden skal fremmes, og her spiller ngo'ere igen en stor rolle. Den interkulturelle formidling af værdier og viden om dagligdagen, det er her "fodfolket" igen er dem, der kan og bør trække læsset!

Og med den opfordring kan vi vist godt gå i gang med at arbejde i foreningen, vi hører meget gerne om ideer og aktiviteter, vi formidler gerne samarbejder og støtter med informationer, hvor det er muligt.

24.4.2008

Kirsten Gjaldbæk

Foreningen DK-LV
Regnskab 2007

Indtægter:	Udgifter:	Aktiver:	Passiver:
Kontingenter	20.575	Giro	38.981
Bidrag til foren.	250	Kontant, fm	1.000
Salg af bøger	-	Kassen	169
Salg af kort	-		
Renter	105		
Møder og arr.	-		
Indsamlet GF	1.085		
	2.400	Egenkap:	25.806
	250	Overført fra tidl. år	(7.169)
	706	årets underskud	-
	150	i alt	18.637
	3.105		
	446		
	396		
	2.027		
	18/11		
	Julearrangement		
	1.612		
Indtægter i alt	22.015	Aktiver i alt	40.150
underskud	(7.169)		Passiver i alt
			40.150

Bilagene er gennemgået og er sammen med beholdningerne fundet til stede og i orden.

Brøndby, den / 2008

Revisor: Thomas Bay Wedebj

Stenløse, den 4. april 2008
Kasserer: Anne G. Fraxi-
nus

Bachelorgrad

Jeg var Letland for første gang i 1996, da vi i Christianskirken i Lyngby skulle besøge vor venskabsmenighed i Kemeris vest for Riga.

Den gang løb der en lille 11 årig pige rundt mellem benene på mig og på 15 årige Nina, der var med på turen. Vi var legetanterne og vi tog os tid til at snakke lidt engelsk med Evita, som pigen hed.

Nu er hun 23 år og hun har sørget for at holde forbindelsen med mig ved lige ved flittigt at skrive breve til mig. Da jeg den gang sendte hende et kort fra København og tænkte, at det var det bekendtskab blev jeg klogere, for hun skrev tilbage og sørgede for, at brevet krævede svar og siden har vi skrevet mindst et brev om måneden til hinanden.

Jeg er kommet til at holde meget af Evita og hendes familie og vi har gensidigt besøgt hinanden og fulgt med i hinandens liv og derfor var det også helt naturligt for hende, at jeg skulle komme den 18. april og overvære, at hun fik sit bevis på en bachelorgrad i økonomi fra Jelgava universitet.

Evita har studeret på deltid i 5 år og har samtidig stiftet familie med kæreste og en nu lille 2 årig søn og har arbejdet ved siden af.

Der var omkring 150 studerende, der fik overrakt deres bevis og salen var proppet med familie og pårørende og som altid var der blomster, blomster, blomster. Indtog i procession og overrækkelse af bevis for 10 af gangen og så måtte vi komme og ønske tillykke og overrække blomster. Rammerne var i orden, fordi universitetet er placeret på slottet i Jelgava. Så det var en højtidelig og smuk dag.

De har taget traditionen fra England/Amerika med kappe og hat til sig og der var nogen, der synes, at det

var ulettisk, men de studerende var glade og stolte at se på.

Du skal bo hos os, sagde Evitas mor, men jeg er blevet så glad for Riga, at jeg har fundet mig et lille gammelt hotel, hvor jeg nu har boet billigt i mange år, centralt beliggende i Riga. Femten minutter til stationen og der er altid trafik, biler og gående, stort set døgnet rundt og det betyder, at jeg kan færdes der sent og jeg har aldrig følt mig utryg. De har kendt mig gennem mange år og det betyder vennepris, omkring 200 kr. pr døgn for et værelse med bad og toilet.

Efterhånden kender jeg togtiderne til Kemerī, ca. hver anden time. Togene er blevet lidt mere komfortable, stadig med meget høje trin, så man kan føle sig som en bjergbestiger. Til forskel fra tidligere er der nu meget livligt i kupeerne. Folk taler højlydt med hinanden og desværre har mobiltelefonen også holdt sit indtog der.

En time til Kemerī, som er langt ude og normalt står kun få personer af der. Men om søndagen stod 40-50 af og jeg blev helt urolig. Hvad skulle der ske?

Naturligvis den nye turistattraktion – Kemerī Nationalpark med højmosen med de anlagte stier.

Denne søndag havde ærkebiskoppen med frue også planlagt at besøge vores venskabskirke og heldigvis var præsten Janis Sausalites ikke nervøs ved det fine og uventede besøg.

I menigheden går det godt. De får pæne kollekter ind hver søndag og klarer sig selv. De har lige investeret i ny opvarmning i kirken. De har sat nogle små el-radiatorer op på den foranstående bænkerads ryglæn. Så kan man tænde og slukke alt efter, om der sidder nogen eller ej og man får varmen lige ind på sig i stedet for de tidligere radiatorer, hvor varmen går lige op under det høje loft. Heldigvis havde jeg glemt alt om radiatorerne og taget godt med tøj på, for normalt er det meget meget koldt i kirken, som oprindeligt er bygget som en sommerkirke.

Det viste sig at være en god ide for der havde været så meget regn, at det havde medført brud på vandledninger og elkabler, der var gået i stykker, så der var ingen elektricitet i kirken. Levende lys og ingen varme og ånden stod som røgskyer fra vores munde, når vi sang.

Anne Mette Johannsen

Jørgen Moe Universitet

The Baltic Times

marts til maj 2008-05-25

Udvalgt af Jens Helt

Lettisk minister ønsker at kickstarte økonomien

Den lettiske regeringsledelse har udtrykt bekymring for den økonomiske stagnation og anbefaler derfor at genskabe væksten i de sektorer, som blev hårdt ramt af inflationen sidste år.

Statsminister Ivars Godmanis udtaler, at det er nødvendigt at stimulere økonomien og slække på de hårde krav om inflationsbekæmpelse, som hidtidig har været meget i focus.

Det er nødvendigt at holde en vækstrate i bruttonationalproduktet på 7-9%, fordi der er udsigt til at vækstraten kan falde op til 6% mod slutningen af 2009.

Denne prioritetsændring er nødvendig, fordi især bygge og produktionssektorerne er hårdt ramt af stagnationen og kræver en økonomisk støtte fra regeringen for at stimulere væksten generelt.

Regeringens overordnede målsætning er at hæve levestandarden for den lettiske befolkning generelt til samme niveau som i det oprindelige Vesteuropa.

Ifølge den statslige statistik, er der fald på vækstraten, køb af boliger og biler samt faldende kreditoptagelser.

Tilliden til regeringens handlekraft er faldende på grund af de manglende positive økonomiske resultater.

Især byggesektoren kan mærke stagnationen blandt andet på grund af et påbud om at udbetalingen ved køb af bolig skal være mindst 10% af købesummen som følge af antiinflationslovgivningen, der blev indført sidste år.

Regeringen befinder sig i et dilemma, fordi EU samtidig kræver, at Letland får styr på sit budgetunderskud, ukontrollable vækst og inflation. Der er stor enighed blandt eksperter om, at inflationen kan stige til 20% om året, selvom efterspørgslen er faldende.

Regeringen har vedtaget at indføre nye afgifter på elektricitet og gas.

Med de stigende priser på fødevarer og energi befinder regeringen sig i en vanskelig situation, da en lempelse i økonomien nøje skal overvejes, inden beslutningen tages, da en forkert beslutning blot vil føre til en yderligere forværring af den nuværende situation.

Baltic Times marts 13 – 19 2008

Når affald bliver til en god forretning

Det finsk ejede firma L&T, som er den største genanvendelsesvirksomhed i Letland, tjener mange penge på at sortere og genbruge affaldet som nye råmaterialer.

Virksomhedens profit kommer udelukkende fra salg af de genanvendte råvarer.

Direktøren for virksomheden vil dog ikke afsløre, hvor stort spild, det vil sige hvor meget affald, der forbliver tilbage som ikke genanvendeligt materiale.

Genanvendelsesvirksomheden har kostet 2 millioner euro at bygge. Der er allerede stor interesse for at udvide kapaciteten, på grund af de gode muligheder for at tjene store penge.

Firmaet er dog bekymret over den udvikling, som foregår blandt emballage virksomheder, der i stigende grad foretrækker at købe emballage, der allerede er genanvendt for at pleje et økologisk image blandt kunderne.

Ifølge et EU direktiv skal Letland genanvende 60% af emballagen.

Det sker ikke i dag, men med det finske firma L&T og de udvidelsesplaner firmaet har, vil målet være indenfor rækkevidde.

Baltic Times marts 13-19 2008

En tidligere lettisk statsminister udtaler at tørv er det bedste energialternativ for øjeblikket

Andris Skele, udtaler at Letlands tørvreserver skal udnyttes, som alternativ til at bygge et nyt kulfyret kraftan-

læg.

Letland har 1.5 milliard tons tørv, hvilket er verdens 8. største forekomst af tørv. Mere end 200 millioner tons tørv vil med mindre investeringer kunne udvindes.

Tørvreserverne rækker til de næste 400 år. Et par tørvfyrede elektriske kraftværker vil kunne garantere vores energiafhængighed lang tid ud i fremtiden.

Skeles udtalelse kommer 2 uger efter, at regeringen har godkendt en plan om at bygge 2 nye kraftværker, 1 kul-fyret og 1 gasfyret.

Hvert af disse anlæg har en kapacitet på 400 megawatts. Denne beslutning blev hurtigt taget på baggrund af lukningen af Lithauens atomkraftværk i slutningen af 2009.

Beslutningen om at bygge et nyt atomkraftværk i Lit-hauen er løbet ind i store vanskeligheder, og et anlæg forventes ikke at være i brug før 2020. Derfor vil der opstå en mangel på energi.

De 2 planlagte kraftværker koster i alt ca. 1 milliard dollars at bygge, og ifølge kritikere vil de kun øge Letlands afhængighed af naturgas fra Rusland, som er den eneste leverandør i regionen. Kul kan købes fra Ukraine eller Polen, men det er ikke noget miljøvenligt alternativ. Skele mener, det vil være mere logisk at anvende Letlands egne ressourcer og ikke være afhængig af olie, kul eller gaspriser udefra.

Tørven er et naturprodukt af døde planter og dyrerester i vådområder. Efter at den er tørret og skåret op i briketter er materialet ideelt til at fyre med i et kraftanlæg.

Irland og Finland er de største forbrugere af tørv i EU.

Tørv udgør 6% af Finlands energiproduktion.

Finland betragter Tørv som et genanvendeligt biobrændsel, hvorimod EU betragter tørven som et fossil brændstof. Som fossil brændstof udskilles CO₂ når tørven afbrændes og dette er beregnet i overensstemmelse med forskrifterne i FN's klimapanel, og betragtes som negativt og trækker nedad i klimaregnskabet.

Natureksperter anfører desuden at en forretningsmæssig udnyttelse af tørveforekomsterne vil ødelægge den enestående natur, der findes i vådområderne.

Det er derfor tvivlsomt, om Skeles anmodning vil blive fulgt, fordi planerne om bygningen af 2 kraftværker er fremskreden, og flere ministre presser på for at få bygget et gasfyret kraftværk, fordi Letland har en god og veludbygget infrastruktur til gasdistribution.

Baltic Times marts 27 – april 2 2008

Letlands inflation er den højeste i 12 år og når op på 17,5%

For et år siden ville ingen have troet på en inflation på mere end 17% om året !

Der er flere forhold, der her spiller ind. Nye energiafgifter som har fordyret boligudgifterne med 6,5 %

Priserne for varer er steget med 17,6 %.

Priserne for tjenesteydelser er steget med 17,3 % og priserne for elektricitet er steget med 39,2 %.

Samtidig er væksten i bruttonationalproduktet kun steget med 3,6 % , hvilket er væsentligt lavere end de 8 % der var gældende sidste år.

Danske Bank har udtalt, at alt tyder på at Letland får en hård landing i økonomien og væksten i bruttonationalproduktet kan ende på 0,5 % næste år.

De højere forbrugerpriser vil tvinge forbrugerne til at anvende en større andel af deres indkomst på de daglige forbrugsvarer, og dermed tvinge forbruget ned.

Der er reel fare for at der opstår stagflation. (stagnation samtidig med inflation)

Økonomerne er enige om, at det er nødvendigt at stimulere økonomien indenfor produktion og eksport, men hvilke tiltag der skal gøres er uklart.

Baltic Times , maj 15- 21 2008

Rites 10 års jubilæum

En avisartikel i den lokale avis i Jekabpils Amt om Rite Dameklubs 10 års jubilæum, oversat af Gvido Grinvalds

Modeopvisning

For nylig fejrede Rites Kommunes dameklub "Kamenes" sin 10 års fødselsdag. Klubbens medlemmer af forskellig alder gør også Rites selskabelige samvær mere interessant. Deres energiske aktiviteter koordineres af Ausma Lace, der informerede festens deltagere om klubbens aktiviteter i de 10 år, om Janina Bicola, Ritma Vainovska, der også virker som tolk, og klubbens leder Larisa Poriete.

Man valgte at fejre jubilæet i Rite Folkehøjskoles sal. Det var ikke tilfældigt, for netop takket være højskolens danske venners – Lis Nielsens og Niels Bendix Knudsens – moralske og økonomiske hjælp blev der i højskolen reali-

seret en del "Flittige hænder" projekter. Danskerne var også til stede ved jubilæet og overraskede "Kamenes" damer med en imponerende planche, der viste klubbens virke ved hjælp af fotografier. Klubbens damer kunne til gengæld gratulere Lis Nielsen på hendes 60 års fødselsdag. Festens deltagere kunne stifte bekendtskab med de på højskolen erhvervede færdigheder, idet damerne fremviste prøver på de af dem fremstillede forklæder, hækede og strikkede trøjer, stolaer og halstørklæder i diverse farver. Det var som en ægte modeopvisning. Rites kommunalbestyrelse yder også klubben stor støtte. Borgmester Biruta Valaine opmuntrede damerne i sin tale og opfordrede dem til at fortsætte med det påbegyndte. Hun overbragte kommunens takkeskrivelse og gaver. Blandt gratulanterne var byen Aknistes initiativgruppens medlemmer med Daina Miezaïne i spidsen, Zasa Kommunes forening "Noskana"s initiativgruppens "Garseniesi" medlemmer, der ikke kun glædede med deres gaver, men også med lærerinde Marutas Caunites instruerede danse. En hjertelig hilsen og en klangfuld sang medbragte lederen af Jekabpils Amts pensionistforenings "Sasaiste" leder Biruta Jemeljanova, der på jubilæumsdagen fejrede sin 75. fødselsdag, samt bestyrelsens repræsentant Ausma Dombrovska. De yngste gratulanter var Aknistes ungdomscentrets teatergruppe fra Rites folkeskole – Paula Jevdokimova, Elvita Jančukovica, brøderne Eriks og Arturs Liepini, Artis Strumskis og Edgars Kampe, der under lærerinde Olga Seskovas ledelse opførte Zenta Ergles enakter "Esmu dzimis neveiksminieks" (*Jeg er en født ulykkesfugl*) og dermed tilføjede den festlige atmosfære et humoristisk indslag.

Som det jo hører sig til et ægte jubilæum, var der en kringle med 10 lys. At slukke disse betroede man klubbens mangeårige medlem Klaudija Dreiska. Dansemusikken leverede Bronislavs Jenickis fra Garsene

Tekst Valija Berkina

Årsmøde på Rite Højskole

I en blanding af torden og regn og sommersonneholdt vi 3. maj generalforsamling på Rite Højskole.

På trods af at det var midt i en lettisk ekstra-ferie, som var sammensat af 1. maj (ikke Kr. Himmelfart), dobbelt helligdag den 4. maj og en tilbyttet fridag – i alt 5 fridage var der et godt fremmøde med i alt 34 deltagere, heraf 11 danskere.

Eftermiddagen indledtes med teateroptræden af en lokal børnegruppe, der vinteren igennem en gang om ugen mødes på skolen for at øve.

Derpå afholdtes generalforsamling, hvor årets aktiviteter og begivenheder blev nævnt, her iblandt håndarbejds-kursus, ungdomscamp, børnekursus, handicaptræf og diverse møder.

For den kommende sæson er der planlagt tre camps for børn, en ungdomscamp, og et håndarbejds-kursus.

Der blev fra generalforsamlingen udtrykt ønske om mere

Deltagere ved årsmødet

aktivitet på skolen.

En af medstifterne af Rites Tautskola havde meddelt pr brev, at de ønskede at trække sig fra engagementet. Generalforsamlingen beklagede, men tog meddelelsen til efterretning og besluttede at arbejde videre. Bestyrelsen bemyndigedes til at arbejde på en ændring af vedtægterne og gerne med en forenkling, som en udtrykte det. Endvidere skal vores hjemmeside

www.ritestautskola.org og vores lille folder fornyes.

Til bestyrelsen blev fra dansk side valgt: Niels Henriksen, Kollund; Lis Nielsen, Ølstykke; Felix Haufe, København; Agrita Martinsone Karlskrona.

Efter generalforsamlingen sang børnene igen. Derefter var der mad og dans.

For de danske deltagere var der udflugter til Jekabpils og Daugapils samt i den nærmeste omegn.

Niels Bendix Knudsen

Østersø-NGO-Forum 2008

11.-13.maj var der NGO-Forum i Riga. Letland har p.t. formandskabet for Østersørådet, og derfor stod lettiske ngo'ere for at arrangere årets forum. Det var kortere og med færre deltagere end tidligere års fora, idet de lettiske organisatorer havde haft store problemer med at få finansieret arrangementet. Men det blev afholdt!

Vi var omkring 100 deltagere (fra Tyskland, Polen, Kaliningrad(Rusland), Litauen, Letland, Estland, Finland, St.Petersborg(Rusland), Sverige og Danmark), den største gruppe på ca. 25 var fra Letland, noget vi havde bedt meget om fra de andre lande, så alle havde mulig-

hed for at få mere at vide om det land, vi nu var i. Den danske gruppe bestod af 12 personer, hvoraf 3 er medlemmer i Foreningen Danmark-Letland, så vi med lettiske interesser var til stede og kunne også i nogen grad i forhold til de øvrige danskere formidle viden og forståelse for de lettiske særegenheder.

Konferencen indledtes med forskellige officielle taler og derefter oplæg i forhold til arbejdsgrupperne, som vi var opdelt i resten af mandagen. Niels Bendix har skrevet lidt om den gruppe om "Lifelong Learning", som han deltog i.

Jeg var selv i gruppen om "Cultural Diversity and Intercultural dialogue". I den gruppe var det især deltagerne fra Letland, Rusland og Danmark, der kom til at præge diskussionen, vi havde en meget intens og god samtale om de kulturelle forskelle, der ikke bare er mellem forskellige lande, men også udpræget mellem generationerne, mest tydeligt i de lande, der i løbet af de sidste ca. 17-18 år har gennemgået store samfundsomvæltninger. De unges opdragelse og socialisering er ideologisk set en helt anden end deres forældres og bedsteforældres, og hvordan styrker man dialogen og forståelsen i sådanne tilfælde?

En russisk deltager berettede om, hvordan de, der var helt unge i begyndelsen af 1990'erne søgte ind til byerne for at få del i den moderne udvikling og de nye muligheder og fik en helt anden tankegang end deres forældre på landet, der havde levet hele deres liv i Sovjetideologiens pres. MEN disse unge fik så børn, som de ikke kunne nå at tage sig af, mens de arbejdede på moderniseringerne, og derfor sendte de så børnene hjem til bedsteforældrene på landet, der derefter opdrager dem ud fra alt det, de har lært i sovjettiden! Så her er der ideologiske generationsskel til alle sider!

En af konklusionerne fra denne arbejdsgruppe blev, at politikere og myndigheder bør være mere opmærksomme

på, at ngo'ere ved meget om, hvad der rører sig i den almindelige befolkning, og dette bør udnyttes også ved at give støtte til udvekslinger, ikke kun af mere finkulturel art, men bestemt også muligheder for ganske almindelige mennesker til at møde andre, som en russisk kvinde sagde: "Hvor ville det betyde meget for de gamle babuschkaer (bedstemødre), hvis de bare en gang fik mulighed for at komme på en bustur i to dage og se, at verden også kan være anderledes end i deres landsby, uden at den derved bliver farlig!"

I dag gives den største støtte til udveksling mellem højere læreanstalter, men vores diskussion handlede også om, at for at vi kan komme i dialog med hinanden, samtidig med at vi kan bevare vore forskelligheder, bliver vi nødt til at skabe muligheder for, at almindelige mennesker også kan mødes. I en tid hvor der sker så mange omvæltninger, kan man jo enten gribe tilbage til gamle dages traditioner og låse sig fast i en lukket nationalisme, eller man kan ved mødet og samtalen med andre åbne for nye ideer og blive deltager i de demokratiske processer.

Sådanne udsagn er selvfølgelig som sød musik i øregangene, når man kommer fra en Venskabsforening, det er bare slet ikke så ofte, at andre også udtrykker det.

"Lettiske deltagere fra Valmiera fortalte om et projekt, de var meget aktive deltagere i, og i øvrigt meget begejstrede for: "Local Goes Global", det er et EU-støttet "Grundtvig-projekt", beskrivelsen kan ses på <http://attic.tryavna.biz/> og det er interessant ud fra den betragtning, at det faktisk handler om Intercultural Dialogue og giver en masse mennesker chancer for at se og høre om andet end deres eget lokalområde. Samtidig er det så i modsætning til det venskabsforeninger o.lign. laver også helt afhængigt af "offentligt" tilskud = projektpenge, så man kan spørge sig om, hvad der sker efter projektperioden."

Der var mandag aften en meget flot reception for alle deltagere i Melngaile Nams på Rådhuspladsen, med taler af både Rigas borgmester og Letlands integrationsminister.

Tirsdag blev brugt i plenum til at samle op på resultaterne fra arbejdsgrupperne og til at diskutere konklusionerne.

Selvom det var et kort Forum, synes jeg, vi nåede mange diskussioner, og der blev endvidere vedtaget et slutdokument, som nu sendes til både Østersørådet og til Nordisk Ministerråd. Desuden vil mange bruge dokumentet til diskussioner med politikere i de respektive lande.

På hjemmesiden www.cbss-ngo.dk kan man finde de fleste dokumenter fra NGO-Forum og også nogle billeder.

På de tyske ngo'ers hjemmeside http://www.infobalt.de/html/Riga2008_1.html er der udover beskrivelser en meget fyldig billeddokumentation.

Næste gang der skal afholdes Østersø NGO-Forum, bliver det her i Danmark (Danmark overtager formandskabet for Østersørådet fra 1.juli 2008). Der planlægges et Forum til afholdelse på LO-skolen i Helsingør 26. februar - 1. marts 2009, og alle der måtte være interesserede i at være med i forberedelserne til og afviklingen af dette er meget velkomne til at henvende sig til mig derom.

Kirsten Gjaldbæk

Fra et hjørne af NGO-forum i Riga 12. til 13. maj 2008

Som første-gangs deltager i NGO forum var jeg med i gruppen life-long learning.

Finland, Litauen, Polen, Tyskland, Sverige, Letland og Danmark var repræsenteret med en overvægt af deltagere fra de to sidstnævnte lande.

Diskussionen indledtes fra nulpunktet, idet deltagerne intet kendte til hinanden eller hinandens organisationer – et sandt ngo-projekt! Dog havde mødeleder Hans Jørgen Vodsgård lavet et godt oplæg.

Gruppen lagde vægt på at regeringerne ikke bare skal se life long learning som en måde at skabe kvalificeret arbejdskraft, men at det mindst lige så meget handler om

at personlig ansvarlighed og aktive borgere er en nødvendighed for demokratiet og grundlaget for kulturel enhed.

Vi anbefaler regeringerne at gøre det så let som muligt at oprette og arbejde som NGO organisation for alle grupper som f.eks. børn, ældre, handicappede.

Vi anbefaler regeringerne at støtte NGO-ere finansielt da frivilligt arbejde er en vigtig ressource i samfundet.

Det er mit håb, at gruppen, der kun talte 12-14 personer, kan stå i kontakt med hinanden i perioden frem til næste NGO-forum i Danmark.

Som afslutning på hele mødet var der arrangeret tur til et regionalt NGO center i Jelgava – tydeligt et præstige-projekt, men bag de fine lokaler var også mennesker der varmt brændte for Ngo-ernes fremtid i Letland selv om mantraet er hurtige penge.

Niels Bendix Knudsen

Da Danmark er værtsland til næste år fik de overrakt den Baltiske Bølge

Program for NGO Forum 2009

26. februar – 1. marts LO skolen, Helsingør

Torsdag d. 26.februar

Kl. 16.00 Registrering af deltagere

Kl. 18.00 Middag

Kl. 19.00-22.00 Velkomst

Leder af Østersørådet **Dr. Gabriele Kötschau:**

Østersøens rolle i EU's udvikling, social, menneskeret-tigheder, miljø og kultur

EU Kommissær **Margot Wallstrøm:**

NGOernes rolle i EU's udvikling

Fredag d.27 februar

Kl. 9.00-10.00

Åbning ved udenrigsminister **Per Stig Møller:**

Danmarks formandskab af Østersørådet

Generalsekretær for Nordisk Ministerråd, **Haldor As-grimsson:**

Nordens opgaver i et samarbejdende Europa

Kl. 10.00-12.00

Introduktion til tematisk workshops (social, kultur, menneskerettigheder, miljø, civilsamfund)

Kl. 14.-17.00 Fortsat tematiske workshops

Kl. 18.00-19.00 Middag

Kl. 19.00-21.00

Indledning ved formanden for de Europæiske Socialde-mokrater **Poul Nyrup Rasmussen:**

Europa Parlamentets støtte til Civilsamfundets udvik-ling

Lørdag d. 28.februar

Kl.9.00 – 10.00

Orientering om økonomisk støttemuligheder ved repræsentanter fra EU og Ministerrådet for Nordisk Råd

Kl. 10. 00-12.00

Udarbejdelse af anbefalinger fra de tematiske workshops (social, kultur, menneskerettigheder, miljø og civilsamfund)

Kl. 13.00-15.30

Cultural excursion (Louisiana Museum)

Kl. 16.00.-18.00

Struktur og handlingsplaner for BS NGO Forum

Kl. 18.00 – 19.00 Middag

Kl. 20.00-22.00 Intercultural Exchange

Søndag d. 1. marts

Kl. 9.00 – 10.00

Undervisningsminister og Nordisk samarbejdsminister

Bertel Haarder:

Hilsen fra den danske regering til NGO Forum 2009

Kl. 10.00-12.00

Opsummering i plenum, tematiske netværk, handlingsplaner BS NGO Forum - fremtid, struktur, rekommandationer deklARATION, Vedtagelse af anbefalinger og Deklaration.

Kl. 13.00

Frokost og afrejse

Få evt. mere at vide hos Kirsten Gjaldbæk.
Hold dig orienteret hvis du ønsker at deltage.

Uddrag af udsendelse fra DanfØ:

Vi vil fortsætte forberedelserne i de fem Tematiske grupper: Den Sociale Gruppe, Kultur Gruppen, Menneskerettigheds Gruppen, Miljø Gruppen og Gruppen for Demokrati og Livslang Læring.

I forhold til jeres gruppetilmeldinger på mødet den 8. april, vil I få en opfølgningshenvendelse i løbet af meget kort tid, om gruppens forberedelser op til NGO Forum 2009. I de videre forberedelser, vil vi anvende DANFØ's hjemmeside – www.cbss-ngo.dk både til de videre diskussioner her i landet, men også overfor vore partnere i de øvrige 10 af Østersørådets lande. Vi håber, at din organisation vil bidrage konstruktivt til de tematiske forberedelser og udarbejdelsen af vore anbefalinger og rekommandationer til Østersørådet i slutdokumentet. Det er vigtigt, at civilsamfundet og NGOerne er kritiske og konstruktive i forhold til den samfundspolitiske udvikling i Nordeuropa og Østersøområdet. Det gælder på alle felter fra social udvikling til miljø osv. Det er en chance og udfordring for NGOerne til at markere sig og have indflydelse på udviklingen, som vi skal udnytte.

Alle var enige om at følge op på de Tematiske Grupperes samarbejde og dermed forberede sig på næste års NGO Forum i Danmark.

I løbet af efteråret vil DANFØ holde et møde for medlemsorganisationerne om de videre forberedelser af NGO Forum 2009. Hjemmesiden www.cbss-ngo.dk vil også blive brugt til at holde jer a' jour med udviklingen. Til dette møde håber vi, at NGO koordinatorene fra de andre lande i Østersøsamarbejdet også vil medvirke. I mellemtiden vil vi bede jeres organisationer om at komme med forslag til emner for de Tematiske grupper eller uddybelse af allerede foreliggende emner.

Kjeld Aakjær Koordinator

Statsborgerskabskampagner

Udenrigsministeren orienterer OSCE's højkommisær om regeringens naturalisations kampagner [21 april 2008]

Maris Riekstins

har vedtaget en lovgivning om statsborgerskab (naturalisation) og medborgerrettigheder, som er i overensstemmelse med internationale konventioner.

Under mødet diskuterede embedsmænd social integration i Letland, fremskridt inden for naturalisation, og uddannelsesmæssige muligheder for etniske minoriteter. Minister Riekstins bemærkede, at det vedtagne retsgrundlag i Letland åbner store muligheder for

Knut Vollebaek

På et møde den 21. april med Knut Vollebaek, højkommisæren for nationale mindretal i Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE), understregede udenrigsminister Maris Riekstins, at Letland

ikke-statsborgere til at blive lettiske statsborgere. Hr. Riekstins meddelte højkommissæren, at regeringen afholder hyppige oplysningskampagner om naturalisationsmulighederne. For eksempel, i år, i samarbejde med EU, bliver et projekt gennemført i mange kommuner i Letland: Borgerrettigheder - mit ansvar, rettigheder og muligheder. Som en del af projektet, modtager personer uden lettisk statsborgerskab oplysninger om, hvordan man kan opnå et sådant.

Under samtalerne berørte embedsmændene det problem at tempoet i naturalisationer er mindsket i løbet af de seneste år. Ministeren oplyste, at en undersøgelse af årsagerne til denne tendens vil blive offentliggjort til sommer.

Gennemførelsen af uddannelsesreformen blev også drøftet kortfattet på mødet. Minister Riekstins understregede, at reformen af uddannelse for etniske minoriteter forløber tilfredsstillende. ”Reformen giver de nationale mindretal mulighed for at studere på deres modersmål, men der lægges vægt på undervisning i lettisk, hvortil kendskab er afgørende for at være parat til arbejdsmarkedet, hvor beherskelse af det officielle sprog er meget væsentlig,” bemærkede udenrigsministeren.

Ved afslutningen af samtalen, roser højkommissær Vollebaek fremskridtet med hensyn til at formidle oplysninger til offentligheden om processen med naturalisation.

Press Contact

Press Centre Division: (371) 7 016 272

Fax: (371) 7 828 121

K. Valdemara Street 3, LV 1395, Riga

E-mail: media@mfa.gov.lv

*Kilde: <http://www.mfa.gov.lv/>
Oversat af Google og Erik Dam*

Gay Pride / No Pride

Uddrag af artikel i Information
'Gay Pride er vestlig dekadence'

2. juni 2008

Af: Sune Prahl Knudsen

Årets homoparade i Letland er en prøveklud for homo-rettigheder i hele Østeuropa. Den blev i weekenden afviklet under massivt politiopbud og et højt sikkerhedshegn, der adskilte de få demonstranter fra de mange amerikansk-finansierede moddemonstranter.

I Riga tiltrak moddemonstrationen mod Gay Pride flere mennesker, end selve homoparaden gjorde.

"Hvordan kan folk, der netop her kæmpede sammen for frihed, i dag være så bange for forskellighed. Vi stod her også dengang."

Ordene gjalder ud af højtalerne fra scenen på 11. no-

vember-gaden i Riga. Det er lørdag formiddag, og den årlige homoparade løber af stablen. Taleren, homoaktivisten Andrejs Visockis, hentyder til, at gaden for 17 år siden lagde asfalt til nogle af de største folkelige demonstrationer under Letlands kamp for selvstændighed.

Denne lørdag er gaden nærmest øde. Kun omkring 300 homoaktivister er dukket op, langt de fleste fra udlandet. Og gaden er ryddet for tilskuere og hermetisk lukket af et to meter højt hegn, der spærrer alle sidegader. På den anden side af hegnet er der til gengæld leben. Her er en stor moddemonstration i gang. "Gay Pride er lig aids pride", "Bøsser er som jøder, de skal dø" og "Stop den vestlige dekadence", kan man læse på bannerne. Blandt de omkring 500 moddemonstranter, der tæller børn, familiefædre, skinheads og unge kvinder med perfekt weekendmakup, står den 43-årige oversætter Ivan iført en hvid t-shirt med ordene "No pride" og et piktogram med to mænd, der boller, med en stor rød streg hen over.

"De kan gøre, hvad de vil derhjemme, men vi vil ikke finde os i, at vi og vores børn skal konfronteres med deres svineri. Hvis først de får opmærksomhed, ender det med, at de også får ændret fundamentet for hele vores land og kultur. Der er tale om en upassende vestlig infiltration," siger han.

Flokken omkring ham nikker. En holder en galge med en dukke af en homoventlig politiker i hånden.

Nationen og familien

Efter årets parade, der forløber fredeligt, møder jeg den 34-årige Andrejs på en cafe: "Letland er på mange måder et meget traditionelt landbrugsland med en idyllisk nationalforestilling. Den er vi som homoseksuelle en

trussel imod”.

Han forklarer, at Letland er en ung og usikker nation, der gør meget for at dyrke sin identitet og lige så meget for at forhindre, at andre forstyrrer den.

”Selvom jeg i virkeligheden synes, det er en problematisk strategi, så har vi som homoaktivister ikke andet valg, som tingene er nu, end at forsøge at kæmpe os ind i denne nationalforestilling. Når politikere, religiøse ledere og medierne prædiker nationalisme og familieværdier, så siger vi for eksempel: Ja, vi går også ind for familien, men definitionen af familien skal være bredere.”

Riga som prøveklud

”Fundamentalistiske kristne grupper bruger Riga som prøveklud i forhold til at holde de tidligere sovjetlande på den sande kristne vej. Falder Letland, er de bange for, at andre lande ryger med i faldet. Det er her i Riga gader, at kulturkampen står lige nu,” forklarer Andrejs.

Bevægelsen New Generation, der har sin base blandt højrekristne amerikanere, finansierer således ”No pride”-kampagnen, der ud over Ivans og de andre moddemonstranternes T-shirts indbefatter en veltillægt lobby- og mediekampagne.

Tilbage på 11. novembergaden lørdag formiddag er paraden efter kun lidt over en time ved at være

slut. Blandt de få tilskuere er den danske ambassadør Arnold Skibsted. Han har ved flere lejligheder over for de lettiske myndigheder udtrykt bekymring for homoseksuelles vilkår i landet. Og han mener, at et land som Danmark, der aktivt støttede Letland, da landet blev selvstændigt, også skal følge dette spørgsmål til dørs:

"Vi var med, da Letland for 17 siden blev frit. Nu arbejder vi sammen med letterne om dette. Man kan kalde det en kærlig omsorg mellem venner."

Læs hele artiklen med læserkommentarer:

<http://www.information.dk/160136>

Se video fra demonstrationen og moddemonstrationen på Youtube:

<http://www.youtube.com/watch?v=D9IQKEeCc5o&feature=related>

og http://www.youtube.com/watch?v=nxtWsVxBm_4

Til turister: Riga og Jurmala

Allan Fisker har sendt os en avisartikel fra Århus Stiftstidende søndag den 6. april, om Riga og Jurmala. Den gengives her i uddrag

Journalist Kjeld Christoffer skriver om sit besøg i byen Riga at meget er gået tabt under anden verdenskrig af arkitektoniske perler, men at det genrejste Sorthovedernes hus på Rådhuspladsen som er en bygningsstil fra 1300 tallet, nu er det mest fotograferede motiv. I Sorthovedernes Hus er der i dag museum og koncertsal. Går man om bag rådhuset og kommer man ad små gader til Domkirkepladsen med den store Domkirke. Domkirken er berømt for sit enorme orgel, der har 6718 piber i længden fra 13 mm til 10 meter. Kirkens fine akustik lokker organister til fra hele verden, enten for at give koncerter eller indspille plader. Går man videre kommer

man til Skt. Peters Kirke. Herfra kan man tage elevator 72 meter op i tårnet og få et smukt view ud over byen. Ved Sct. Peters Kirke står mindesmærket "Die Bremer Stadtmusikanten" opstillet og det kan man måske undre sig over, men Riga er gammel Hansestad og byen har siden Letlands uafhængighed i 1990'erne været venskabsby med Bremen.

På Kalku iela kan man i The Magic Bar, hvor personalet er udklædt i gammeldags tøj, få serveret en Riga Balsam. Det er en koncentreret bitter som ligger et sted mellem Fernet Branca og Jägermeister. Opskriften er hemmelig og siges at bestå af mindst 99 ingredienser. Den sælges stadig i håndlavede stentøjsflasker.

Hen mod Rigas park tårner Frihedsmonumentet sig op. Her ligger konstant blomster og en æresvagt på to soldater står ved foden om dagen. Det var ved frihedsmonumentet at det lettiske flag dukkede op i 1988, på et tidspunkt da det havde været forbudt i næsten 50 år.

På toppen af monumentet ser vi Milda med de tre stjerner, som symbolisere de tre landsdele Latgalen Kurzeme og Vidzeme.

Man kan også besøge Den russisk-ortodokse Katedral, som har fem guldbelagte kupler, som skinner i solskinnet og på toppen er der forgyldte kors. Renoveringen sluttede i 2006.

Vil man gerne se jugendstil skal man lægge turen mod nord ad Elisabeth iela, som sammen med Alberta iela rummer nogle af de smukkeste huse i Riga. Talrige figurer findes på disse bygningers facader.

Det store markede må man også besøge. Det er indrettet i de store zeppelinhaller som tyskerne byggede i 1915.

På omkring 15000 kvadratmeter myldrer det med boder og handlende. Og priserne er rimelige. Her kan man stadig købe flødeskum i løs vægt i sin egen skål, eller du kan få hældt mælk i din egen flaske med et lille skvæt fløde oveni. Markedet er kommunalt ejet, men staderne

er udlejet til leverandørerne.

Et tip:

Riga har et turistkort. Riga card med fri transport med busser og sporvogne , gratis adgang til mange seværdigheder og betydelige rabatter.

Prisen for 24 timer er 8 lat (89 kr.)

48 timer koster 12 lat (134 kr.) og 72 timer 16 lat (178 kr.)

Hele artiklen kan læses på

<http://stiften.dk/apps/pbcs.dll/article?AID=/20080406/MJM/376691946/1484/livsstiloest>

Yderligere information: www.rigatourism.com

Byen Jurmala som ligger en halv times kørsel vest for Riga er også et besøg værd. Her er over 35 km strand og et overvældende udbud af wellnesshoteller med spa og massage. Men det mest spændende er skønne træhuse fra begyndelsen af 1900 tallet. En del af husene trænger til renovering, men der arbejdes på liv og løs og resultaterne er imponerende.

Badegæsterne nyder stranden om sommeren og gæsterne er mange, man regner med 120.000 mennesker. Et af byens virkelige arkitektoniske monumenter er Dzintari-koncerthallen, hvor der også er en kæmpe udendørs scene.

Information om Letland: www.latviatourism.lv

Allan Fisker fortæller at han selv lige har sendt en 40 fods container af sted med tøj og sko til børnehjem og ældre i Letland. Han har en hjemmeside www.allanfisker.dk hvor mere kan læses.

Book et sangkor!

Ovenstående unge mennesker fra Gulbene i Letland bor her hos mig i det Baltiske Hus 26. - 27. - 28. - 29. - 30. juli 2008.

Den 31. juli har Odense Cityforening sat sig på! Derefter optræden på Idrætshøjskolen i Sønderborg, overnatning, morgenmad og så til Andreas´ sommerfest lørdag den 2. august.

De er meget interesseret i at komme og synge og optræde for jer i de dage, de bor her. Et fint indslag her i ”sangens år”. Gennem de sidste 12-15 år har gæstende grupper fra Letland været en stor oplevelse. Grupper der rejser ud fra Letland er altid meget dygtige til at synge, danse og spille.

Er du interesseret i at opleve dem:

Ring på telefon 44 65 19 76 og få en aftale,

Som jeg laver efter: ”først til mølle” princippet.

Venlig Hilsen Jes Dahl Det Baltiske Hus, 2765 Smørum

Sommerfest

i Det Baltiske Hus

Holmagervej 5, Nybølle 2765 Smørum

Madonu fra Gulbene

Årets sommerfest i Det Baltiske Hus for danskere og letter m. flere bliver i år:

Lørdag den 26. juli eller søndag den 27. juli

Alle er velkomne, vi arrangerer en festlig sommeraften, med sang og optræden af vore lettiske gæster: Madonu fra Gulbene.

Når jeg dags dato har undladt at sætte mig på en af dagene er grunden:

1. at jeg ikke vil risikere at du kære læser, har fundet et sted de kan optræde – samme dag.
2. Jeg vil have sikkerhed for, at gruppen er her så de kan optræde her lørdag.

Sidste melding er at de kommer til København lørdag d. 26/7.

Interesserede kan se nærmere på foreningens hjemmeside i juli: www.danmark-letland.dk eller ring til mig på telefon 44 65 19 76 hvor også spisning skal tilmeldes senest 20. juli.

Ved deltagelse uden spisning er til melding ikke nødvendig.

Venlig hilsen og på gensyn

Jes Dahl

Det Baltiske Hus

Anders Fogh i Letland

Interessant er det, at de officielle meddelelser i Letland fortæller mere om Foghs besøg end både hjemmesiden fra den danske ambassade og de danske medier iøvrigt.

Kirsten Gjaldbæk

Anders Fogh Rasmussen visits Latvia

At the Riga Castle, President Valdis Zatlers welcomed the Prime Minister of the Kingdom of Denmark, Anders Fogh Rasmussen.

During their meeting, the officials discussed the final documents of the NATO Summit in Bucharest and the compromises reached there during the debates, noting in particular the essential commitment alongside the military mission to strengthen the work of civil reconstruction in Afghanistan.

The ratification process of the Lisbon Treaty in both countries was also a topic of discussion at the meeting, and the consequences of the ratification in areas such as the EU common foreign policy were considered, emphasizing the European Union's ability to address third countries "in one voice". The discussions also included the principles of the EU common energy policy relating both to energy efficiency as well as to source diversification.

The officials also assessed the positive history of Latvian-Danish bilateral relations and considered further opportunities for co-operation in areas such as energy and within the Council of the Baltic Sea States.

The officials discussed current issues of the European Union, including the Lisbon Treaty and its implementation, energy issues and climate change, regional energy-related projects and co-operation perspectives in the Baltic Sea Region.

http://www.president.lv/pk/content/?cat_id=603&art_id=12041

Dansk kunst i Letland

ReBound Rubies i Letland

I maj 2008 slår Due North igen bro mellem den danske rockscene og Letland. Denne gang aflægger det danske band ReBound Rubies besøg. ReBound Rubies er et nyt dansk rockband, der mikser energisk rock med en elektronisk edge. Rocken er kombineret med personlige tekster, som leveres af Danmarks nye rockmamma, Anne Hols, der har et line-up af fire musikere bag sig. Danske anmeldere kalder bandet for 'en ny dansk funk-lende juvel', og Anne Hols er blevet rost for hendes flair for at optræde. ReBound Rubies skal spille fire koncerter i Baltikum, hvor der ved samme lejlighed vil være mulighed for at høre nogle lokale band. Formålet med

projektet er dels at præsentere god musik, dels at skabe god kontakt mellem de deltagende band. Koncerterne er arrangeret i samarbejde med Dansk Rock Samråd og Fontaine Palace.

Labyrinthitis

Den 16. maj 2008 udstillede Jacob Kirkegaard lydinstallationen 'Labyrinthitis' på Det Lettiske Medicinske Museum i Riga i samarbejde med DKI Letland. Udstillingen finder sted i forbindelse med Museumsnatten, der afholdes for fjerde år i træk i Riga. Det er en meget populær begivenhed, der tiltrækker mange besøgende. Sidste år var der i alt 200.000 gæster på 85 museer over hele Letland.

Titlen 'Labyrinthitis' henviser til den medicinske betegnelse for det syndrom, forstyrrelse af det indre øres laby-

rint kan resultere i. Øret ikke blot modtager, men skaber også lyde ligesom et musikinstrument.

Under normale omstændigheder er det umuligt for mennesker at høre lydene fra egne ører, men Kirkegaard har eksperimenteret med at optage og anvende disse lyde, og i udstillingen bliver lytterne inddraget i en interaktiv koncert, hvor deres egne ører reagerer på de toner, der bliver spillet, ved at generere nye lyde.

Mere information om Det Danske Kulturinstitut i Letland:

www.dki.lv

KALENDER

Juli

1. - 9. Sommerkursus på Rite Højskole.
Letter og danskere laver kreative
arbejder på højskolen.
Henvendelse til
Niels Bendix Knudsen 40312345
eller Lis Nielsen 47100295
26. eller 27. Sommerfest i Det Baltiske Hus
Holmagervej 5, Nybølle
2765 Smørum
Alle er velkomne, vi arrangerer en
festlig sommeraften, med sang og
optræden af vore lettiske gæster:
Madonu fra Gulbene.
Se nøjagtig dato på foreningens
hjemmeside.
31. Odense Cityforening. Optræden af
Madonu fra Gulbene.

Aug

2. Andreas´ sommerfest i Sønderjyl-
land. Optræden af **Madonu fra
Gulbene.**
30. - kl. 12-18 Københavns Internationale Dag,
Peblinge Dosseringen.
Lettisk optræden på scenen ca. kl.
17.

Sept

21. Sprogfestival
Kulturhuset på Dortheavej 61
(sandsynligvis kl 12-17)

2009

Feb

26. - 1.3

NGO Forum 2009

LO Skolen Helsingør

Se program inde i bladet

Lær Lettisk

Der er kommet en CD rom med lettisk sprog. Jeg har nu afprøvet den, og den er let og sjov at gå til. Måske en anelse hurtig.

Der er mulighed for valg af dansk som hjælpesprog. Den er købt på nettet til 250 kr.

Bestil den på [<http://www.eurotalk.com>] www.eurotalk.com, eller telefon 35 42 23 36

Man skal have Windows 2000 - XP- Vista, eller Mcintosh Mac.OS x 10.3.9 (eller højere) for at bruge den, det står på omslaget.

Birgit Møller-Kristensen

Afs:
Foreningen
Danmark - Letland
H.E.Andersen
Humlemarksvej 17
DK-2605 Brøndby

Latvian Tourism Development Agency: Sea

